

ชื่อโครงการวิจัย : การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวด้านการให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวนคร
ประวัติศาสตร์ อโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

ชื่อหัวหน้าโครงการ นางสาวศิริพร เหล่าเมือง

คณะผู้วิจัย รศ.บุปผา แสงผล

คณะ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ปีงบประมาณ 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการให้การศึกษาความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวของ
ประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาแก่ชุมชนในท้องถิ่น 2) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การบริหารจัดการร่วมกันของ
การจัดทำข้อมูลเพื่อการให้บริการการท่องเที่ยวของประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา

ผลการวิจัยพบว่าชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการท่องเที่ยวหลังจากนั้นคณะผู้วิจัยได้
ติดตามสัมภาษณ์ชุมชนเป็นรายบุคคลพบว่า “ นักท่องเที่ยวสอบถามอะไรก็จะตอบตามที่ได้รู้มาเองตามคำ
บอกเล่า และตามที่ได้อ่านจากเอกสารความรู้ที่ได้รับ... “ ทำให้นักท่องเที่ยวพอใจในคำตอบ ส่วนจากการ
วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย 120 คน และชาวต่างประเทศ 43 คน นั้น
นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดที่ใกล้เคียงกับแหล่ง
ท่องเที่ยวทุกคนมีความพอใจในสถานที่ท่องเที่ยวแต่สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงคือความสะดวกของ
โบราณสถาน ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว และความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทางท่องเที่ยว
ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ทุกคนมีความพอใจในสถานที่ท่องเที่ยวแต่สิ่งที่ต้องการคือ
ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวรองลงมาคือความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทาง
ท่องเที่ยวและ ห้องสุขาในแหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอ ส่วนการเรียนรู้การบริหารจัดการร่วมกันของการ
จัดทำข้อมูลเพื่อการให้บริการการท่องเที่ยวของประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา พบว่าสิ่งที่ชาวอยุธยาจะมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในด้านการให้บริการข้อมูลกับนักท่องเที่ยวนั้น สามารถทำ
ได้ด้วยการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวได้และการทำเส้นทางจักรยาน
ให้เป็นรูปธรรมจะช่วยในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น

เรื่องการให้ข้อมูล ต้องร่วมมือกันทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ต้องช่วยกันแนะนำบอก
เส้นทางนักท่องเที่ยว อยากให้ทุกคนเป็นนักประชาสัมพันธ์เป็นมิตรกับทุกคนที่มาเที่ยว พ่อค้าแม่ค้าก็
จำหน่ายสินค้าในราคายุติธรรม

ประกาศคุณูปการ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี รวมทั้งตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้สามารถสรุปเป็นรายงานการวิจัยฉบับนี้ได้

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนหนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นอย่างยิ่ง

ชื่อผู้วิจัย ศิรพร เหล่าเมือง

หัวหน้าคณะผู้วิจัย

คณะ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

14 พฤษภาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
ประกาศคุณูปการ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เกี่ยวกับการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดพื้นฐานทางทฤษฎี	9
หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	10
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	13
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	
กับความพร้อมและความต้องการของชุมชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	19
แนวคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	24
นโยบายส่งเสริมและพัฒนารท่องเที่ยว	32
บทที่ 3 สถานที่สำคัญในนครประวัติศาสตร์อยุธยา	34 พระราชวัง
โบราณ	36
สถานที่อำนวยความสะดวกในพระนครศรีอยุธยา	93
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	103
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	103
ตัวแปรที่ศึกษา	104
วิธีดำเนินงาน	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	105
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	107
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	123
ผลการวิจัย	124
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	129